

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-410/11-B

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola, Brno, Mutěnická 23, příspěvková organizace
Sídlo:	Mutěnická 23/4164, 628 00 Brno
IČ:	60556102
Identifikátor:	600108147
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	PaedDr. Ilonou Sokolovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Statutární město Brno, Městská část Brno-Vinohrady
Místo inspekční činnosti:	Mutěnická 23/4164, 628 00 Brno
Termín inspekční činnosti:	18. – 20. duben 2011

Inspekční činnost byla realizována na základě podnětu podle ustanovení § 174 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného v základní škole podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, zaměřené zejména na efektivní organizaci vzdělávání, podporu rozvoje osobnosti žáka a pedagogickou úroveň vzdělávání.

Aktuální stav školy

Základní škola, Brno, Mutěnická 23, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení činnost úplné základní školy (dále ZŠ) s nejvyšším povoleným počtem 800 žáků, školní družiny (dále ŠD) s nejvyšším povoleným počtem 250 žáků a školní jídelny (dále ŠJ) s nejvyšším povoleným počtem 780 stravovaných. ŠJ zajišťuje stravování žáků i cizích strávníků. Škola se nachází uprostřed

sídliště, kromě místních žáků sem dochází i žáci z jiných městských částí Brna. Celkový počet žáků ve školním roce 2009/2010 se snížil ve srovnání s předcházejícím školním rokem z 354 žáků na 327. Ke 30. září 2010 bylo zapsáno 336 žáků. Počet tříd, ve kterých jsou žáci vzděláváni, se ve sledovaném období nezměnil a je jich 17. Kapacita školy je v průměru využita na 42%. Na základě údajů ve školní matrice a ve třídních výkazech bylo zjištěno, že v průběhu tohoto školního roku na ZŠ přišlo 12 žáků a odešlo 15 žáků. Z žáků, kteří odešli, 1 pokračoval na víceletém gymnáziu, 14 pokračovalo ve vzdělávání na jiné základní škole (u čtyř žáků uvedli rodiče osobní důvody, ostatní žáci odešli např. z důvodů změny trvalého bydliště). Počet žáků, kteří ze školy odešli na jinou školu a těch, kteří přišli z jiné školy je srovnatelný s počtem odchodů a příchodů i na jiných základních školách.

Ve třídách 1. – 4. ročníku, 6. – 9. ročníku jsou žáci vzděláváni podle *Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání Základní školy, Brno, Mutěnická 23* (dále ŠVP ZV), v 5. ročníku podle dobíhajícího vzdělávacího programu *Základní škola č. j. 16847/96-2*. Škola eviduje 69 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), z nichž 1 se vzdělává podle individuálního vzdělávacího plánu (dále IVP).

V profilaci školy nedošlo ke změně. V případě výuky anglického jazyka s rodilým mluvčím od 1. ročníku se od dubna 2011 v důsledku ukončení projektu *Podpora zavádění systému nových výukových metod* změnila jeho forma na zájmový útvar za úplaty.

Počet pedagogických pracovníků ve škole se od poslední inspekce snížil o jednoho. Vzdělávání žáků v době inspekce zajišťoval odborně kvalifikovaný pedagogický sbor složený z 22 učitelů a 4 vychovatelek ŠD.

V oblasti materiálních podmínek školy došlo k výraznému zlepšení. V roce 2008 byly dokončeny stavební úpravy bezbariérovosti školní budovy, v roce 2009 prošla rekonstrukcí školní kuchyně a v roce 2010 bylo dokončeno zateplení školní budovy a zmodernizovaná počítačová učebna a vybavena výkonnějšími počítači. Zlepšila se estetická výzdoba prostor školy.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP ZV

ZŠ informuje vhodným způsobem veřejnost o své vzdělávací nabídce a přijímání žáků ke vzdělávání např. prostřednictvím besed s rodiči budoucích prvňáčků, dnů otevřených dveří, článků ve zpravodaji městské části, na webových stránkách školy a radiových spotů. Nadstandardní je velmi dobrá spolupráce zejména s okolními mateřskými školami (dále MŠ) formou akcí školy např. „zahrát si na školu“, „vítání jara“. Při přijímání ke vzdělávání postupuje škola v souladu s platnými právními předpisy.

Školní poradenství a pedagogickou diagnostiku žákům se SVP zajišťuje standardním způsobem výchovný poradce a školní psychologka ve spolupráci s třídními učiteli. Výchovný poradce (dále VP) velmi dobře zabezpečuje spolupráci s pedagogicko-psychologickými poradnami (dále PPP) při zajišťování poradenských služeb přesahující kompetence školy, koordinuje tvorbu a realizaci IVP a zajišťuje rovněž metodickou pomoc v otázkách integrace. Evidence a dokumentace ostatních žáků se SVP byla vedena prokazatelně. VP také systematicky pracuje v oblasti výchovných, výukových problémů žáků a volby povolání. Škola má kvalitně zpracovanou *Dlouhodobou strategii prevence rizikových forem chování*. Školní metodička prevence sociálně patologických jevů pro žáky zajišťuje přednášky a akce. V jejich výběru se cíleně zaměřuje na problematiku, se kterou měla škola v posledním období problémy (kouření tabákových výrobků, nevhodné chování, náznaky šikany). Ve spolupráci se školní psychologkou a třídními učiteli pravidelně monitoruje negativní projevy chování žáků a podle potřeby zjišťuje klima. Problémy, které se vyskytnou, řeší okamžitě společně s pedagogy. Pozitivní dopad na klima školy má zlepšující se činnost *Žákovského parlamentu*. Škola přijímá opatření

k odstraňování bezpečnostních bariér. Počet úrazů se oproti stejnému datu minulého roku o polovinu snížil. Škola zajišťuje standardní předpoklady pro rovný přístup ke vzdělávání. ŠVP ZV je zpracován v souladu se zásadami *Rámcového vzdělávacího programu základního vzdělávání* (dále RVP ZV). Průběžně je vyhodnocován a upravován. Poslední změna byla provedena k 1. září 2010. Analýzou ŠVP ZV bylo zjištěno, že poznámky k učebnímu plánu týkající se organizace volitelných předmětů jsou neúplné. Dokument neobsahoval učební osnovy pro tyto předměty. Ke zjištěným nedostatkům ve formálním zpracování, škola ihned přijala opatření k jejich odstranění. Disponibilní hodiny v učebním plánu jsou využívány k posílení dotace povinných předmětů a k zařazení volitelných předmětů na 2. stupni (informatika, sportovní hry, seminář českého jazyka, matematický a zeměpisný seminář). Škola se již dlouhodobě profiluje využíváním daltonských prvků ve výuce. Promyšleně nastavená organizace výuky vytváří dobré podmínky pro vzdělávání. Vzdělávací nabídku pro žáky vhodně doplňují zájmové útvary: anglický jazyk a anglická konverzace s rodilým mluvčím, dyslektický a sportovní kroužek, informatika, keramika, roztleskávačky a orientální tanec.

Organizace vyučování z hlediska počtu žáků ve třídách a skupinách i počtu vyučovacích hodin odpovídá právním předpisům. Rozvrh hodin je sestaven podle učebních plánů realizovaných vzdělávacích programů a jeho struktura respektuje psychohygienické zásady. Organizace vzdělávání zajišťuje standardní předpoklady pro vzdělávání žáků.

Výuka na I. stupni probíhala v klidné atmosféře, žáci byli vhodně motivováni, většinou se aktivně zapojovali do činností a prokazovali zájem o probírané učivo. Až na výjimky spolupracovali a dodržovali stanovená pravidla chování. Výuka probíhala převážně frontální formou, byla však vhodně doplňována skupinovými činnostmi, efektivním střídáním činností a zařazováním metod, které žáky vedly k logickému a tvořivému myšlení.

Žáci pracovali s učebnicovými texty a texty z jiných zdrojů. Splnění zadaných úkolů prokázalo, že textu úloh porozuměli (sami nebo s pomocí vyučujících), uměli z nich získat informace a na jejich základě vyvozovat závěry. Učitelky volily takové postupy, které rozvíjely čtenářskou gramotnost i před čtením, při čtení a v aktivitách po čtení (žáci si vybavovali a opakovali předchozí znalosti, plnili zadané písemné i ústní úkoly, ve skupinách zobecňovali a propojovali nové informace). Vynikající podpora čtenářské gramotnosti byla pozorována v jedné z prvních tříd. Čtenářství žáků je ve škole cíleně podporováno.

V hospitovaných hodinách na II. stupni převažoval frontální styl výuky někdy doplněný činnostním učením, prací ve dvojicích či ve skupinách. Diferenciace úkolů pro žáky se SVP chyběla, ojediněle byla podporována vzájemná pomoc mezi žáky. V hodinách bylo příznivé klima, žáci dodržovali stanovená pravidla chování a vzájemné komunikace. Efektivně pracovali s učebnicemi, pracovními sešity a nakopírovanými materiály. V některých případech byli dobře vedeni k podpoře čtenářské gramotnosti i s vhodným využitím mezipředmětových vztahů. Efektivně byly rozvíjeny jazykové kompetence k učení, k řešení problémů, sociální a komunikativní. Zvolený způsob výuky přispíval k rozvoji matematické gramotnosti, žáci dokázali samostatně řešit zadané úkoly, využívali ke své práci pomůcky a modely.

Ve sledované výuce hudební výchovy na I. stupni byli žáci aktivně zapojeni do rozmanitých činností a vzdělávací obsah vyučovaného předmětu byl naplňován v oblasti znalostí i dovedností na rozdíl od výuky na II. stupni. Zde byly vokální, instrumentální a poslechové aktivity žáků zařazovány minimálně. Vyučující naplňovali vzdělávací obsah více v oblasti teoretických znalostí daného učiva. Personálně byla výuka tohoto předmětu na II. stupni v době inspekční činnosti zajištěna učiteli bez aprobace pro hudební výchovu. S učitelkou, která ho na částečný úvazek vyučovala s aprobací, byl v lednu 2011 ukončen

pracovní poměr dohodou z důvodu překročení limitu pedagogických pracovníků v tomto školním roce.

Individuální a skupinové hodnocení žáků vycházelo ze školou zpracovaných pravidel hodnocení. Účelné využívání průběžného hodnocení je motivovalo k vyšší aktivitě. Na I. stupni pozitivně a motivačně působilo průběžné hodnocení prostřednictvím tzv. daltonských tabulí při jednotlivých vzdělávacích činnostech. Vzájemné hodnocení nebo sebehodnocení bylo uplatňováno ojediněle.

Celková úspěšnost žáků je školou zjišťována zejména formou vlastních srovnávacích písemných testů v matematice, českém a cizím jazyce, v přírodovědných předmětech na II. stupni (fyzice, chemii). Ty jsou podrobně rozebírány na jednáních metodického sdružení nebo předmětových komisí. K výsledkům žáků škola přijímá opatření k jejich zlepšení. Externího komerčního testování se zúčastnili pouze někteří žáci, jejichž rodiče projevíli zájem. Z tohoto důvodu není možné výsledky tohoto testování zevšeobecnit na celou školu.

Partnerská spolupráce se zřizovatelem a školskou radou je bezproblémová a systematicky přispívá k rozvoji školy. Škola je v pravidelném kontaktu s rodiči žáků a *Sdružením rodičů*. Diagnostika žáků se SVP a podpora jejich vzdělávání probíhá v součinnosti s odborníky ze školských poradenských pracovišť. Pravidelné akce s místními čtyřmi MŠ, odkud děti přecházejí do ZŠ, účinně napomáhají jejich přechodu z předškolního do základního vzdělávání. ZŠ je fakultní školou, studenti pedagogické fakulty zde vykonávají pravidelně praxi. V rámci realizovaného grantového projektu se uskutečnila mezinárodní spolupráce se ZŠ v Bratislavě.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Ředitelka školy má dlouholeté zkušenosti s řízením školy, pro výkon funkce splňuje požadované předpoklady. Má dobrý přehled o svých zaměstnancích. Zpracovala koncepci školy, která vychází z Dlouhodobého záměru vzdělávání Jihomoravského kraje (dále JmK) a z podmínek školy. Ředitelka školy byla v minulém školním roce uvolněna pro výkon veřejné funkce členky zastupitelstva JmK a školu řídila její statutární zástupkyně. V tomto školním roce se do funkce ředitelky vrátila. Z evidence pracovní doby ředitelky vyplynulo, že výkon veřejné funkce ji zabírá tolik času, že její vyučovací povinnost od začátku školního roku pravidelně suplují 3 učitelky. Jejich mzda je hrazena z refundace ušlé mzdy za výkon veřejné funkce ředitelky školy. Ředitelka tak plní spíše funkci manažerky, pedagogickou oblast má v kompetenci její statutární zástupkyně, která ji v době její nepřítomnosti zastupuje. Další zaměstnanci, kteří se podílejí na zajištění provozu školy, mají jasně a účelně delegované kompetence. Vnitřní informační systém je funkční. Dokumentace školy je řádně vedena. Opatření ke zjištěným nedostatkům při poslední inspekci byla provedena.

Stoprocentní kvalifikovanost pedagogického sboru kladně ovlivňuje naplňování školních vzdělávacích programů a výsledky vzdělávání žáků. Vedení školy má dobře zpracovaný plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) a vytváří tak pedagogům vhodné podmínky pro jejich další rozvoj. Ředitelka školy a zástupkyně ředitelky školy absolvovaly studium pro ředitele škol, dvě učitelky mají vzdělání speciálních pedagogů. Studium k výkonu specializovaných činností má pouze výchovný poradce. DVPP bylo cíleně zaměřeno na prohlubování odborné kvalifikace učitelů v oblasti informatiky, cizích jazyků, environmentální výchovy, e-learningu. V rámci metodického sdružení, předmětových komisí nebo vzájemných hospitací učitelů dochází k účelné výměně nabytých vědomostí ze školení, které se pozitivně projevují ve výuce.

Škola zajišťuje obnovu a rozvoj materiálně technických podmínek pro realizaci školních vzdělávacích programů. Pro zajištění výuky má dostatek esteticky dobře upravených prostor. Každá třída má svou vlastní kmenovou učebnu s novými lavicemi a nábytkem. Dobře vybavené odborné učebny (např. fyziky a chemie, přírodopisu, anglického jazyka, hudební, výtvarné výchovy) vhodně podporují realizaci ŠVP ZV. Ve většině z nich je pro zpestření výuky k dispozici dataprojektor a v jedné i interaktivní tabule. Vybavení pomůckami pro výuku je dostatečné. Pohybovým aktivitám žáků slouží dvě tělocvičny, sportovní areál školy, hřiště s prolézačkami pro mladší žáky a stoly na stolní tenis. Dvě ze čtyř oddělení ŠD mají pro svou činnost samostatné místnosti. Rizikem je, že sociální zařízení nesplňuje hygienické požadavky (není zde přívod teplé vody) a na několika místech je poškozená podlahová krytina.

Finanční předpoklady školy byly hodnoceny za období roků 2008 – 2010. V oblasti výnosů jsou nejvýznamnějšími položkami dotace na přímé náklady na vzdělávání poskytované ze státního rozpočtu (dále SR) a dotace na provozní náklady poskytované z prostředků zřizovatele. Škola provádí vlastní hospodářskou činnost, která spočívá ve stravování cizích strávníků, v pronájmu tělocvičny a je zisková. Kromě výše uvedeného obdržela škola z prostředků MŠMT ČR účelově určené finanční prostředky určené na realizaci rozvojových projektů, do nichž se zapojila. V roce 2009 se škola zapojila do projektu *Operační program Vzdělání pro konkurenceschopnost* (rozšíření a zkvalitnění metodiky výuky cizích jazyků, prohloubení cizojazyčných znalostí, rozšíření a zkvalitnění ICT, posílení schopností a dovedností žáků pro udržitelný rozvoj s důrazem na environmentální výchovu, dále na spolupráci se středními školami). Projekt byl ukončen v březnu 2011 a byl financován z Evropského sociálního fondu 85 % a ze SR 15 %.

Vývoj výše dotace na přímé náklady na vzdělávání poskytované škole ze SR měl v hodnoceném období klesající tendenci, tato skutečnost se odvíjela od počtu žáků a celkového počtu zaměstnanců školy, který se v průběhu let 2008 až 2010 snížil. Příspěvek zřizovatele na provoz však doposud klesající tendenci neměl a škole dokrýval některé náklady na hlavní činnosti. Škola je schopna zabezpečit finanční prostředky pro vzdělávání, a to zejména tím, že se aktivně zapojuje do projektů hrazených z MŠMT i z prostředků EU, čímž získává další finanční prostředky pro svoji činnost. Nezanedbatelný význam má pro činnost škol uskutečňovaná hospodářská činnost. Z toho vyplývá, že finanční předpoklady jsou standardní pro zajištění její hlavní činnosti zejména při plnění jejich cílů stanovených ve školních vzdělávacích programech.

Závěry, celkové hodnocení školy

Škola poskytuje vzdělávání žáků v souladu se zápisem do školského rejstříku. Ve sledovaném období měla dostatek finančních prostředků k realizaci školních vzdělávacích programů. Aktivně se zapojuje do projektů hrazených z MŠMT a EU, které ve sledovaném období výrazně přispěly ke zlepšení materiálních podmínek.

Škola dodržuje zákonné podmínky pro přijímání žáků. Zajišťuje dobré předpoklady pro zdravý vývoj žáků, jejich bezpečnost a systematicky předchází vzniku sociálně patologických jevů. Vedení školy má jasnou představu o zaměření školy, vychází z ní při plánování a organizování chodu i při kontrole a hodnocení. V naplňování koncepčního záměru má škola velkou podporu od zřizovatele, školské rady a Sdružení rodičů.

Plná kvalifikovanost pedagogického sboru, velmi pěkné prostory, estetická výzdoba a jejich vybavenost vytváří velmi dobré předpoklady pro kvalitní vzdělávání všech žáků. Realizovaný ŠVP ZV je po formální stránce v souladu s RVP ZV. K méně závažným nedostatkům formálního zpracování ŠVP ZV (viz. text) přijala ředitelka školy v době

inspekce opatření k jejich odstranění. Materiální podmínky školy vykazují méně závažná rizika.

Proces vzdělávání směřuje k postupnému formování klíčových kompetencí, jsou na standardní úrovni. Při hodnocení výsledků vzdělávání žáků škola postupuje podle stanovených vnitřních pravidel. Při zjišťování výsledků vzdělávání využívá především vlastní nástroje.

Zjištění ČŠI, které vyžadují přijetí opatření a odstranění, se týkají:

- a) Hygienického vybavení sociálního zařízení (viz. text)*
- b) Poškozeného linolea (viz. text)*

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 3. června 2011 požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků uvedených v závěrech pod písmenem a), b). Oznámení zašlete na adresu Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.b@csicr.cz Jihomoravského inspektorátu) s připojením elektronického podpisu.

Česká školní inspekce v souladu s § 11 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 30. června 2011 požaduje podání písemné zprávy o odstranění zjištěných nedostatků. Zprávu zašlete na výše uvedenou adresu

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.b@csicr.cz Jihomoravského inspektorátu) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Jihomoravském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Brně dne 16. května 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Zdeňka Vladíková, školní inspektorka	Zdeňka Vladíková, v.r.
Mgr. Jindra Svobodová, školní inspektorka	Jindra Svobodová, v.r.
Mgr. Marek Dobeš, školní inspektor	Mgr. Marek Dobeš, v.r.
Mgr. Jiří Brauner, školní inspektor	Mgr. Jiří Brauner, v.r.
Mgr. Eva Šefránková, školní inspektorka	Mgr. Eva Šefránková, v.r.
Bc. Helena Svobodová, kontrolní pracovnice	Bc. Helena Svobodová, v.r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Brně dne 20. května 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

PaedDr. Ilona Sokolová, ředitelka školy	Ilona Sokolová, v.r.
---	----------------------

Připomínky ředitelky školy

6. června 2011

Připomínky nebyly podány.